

Troms Kraft

Olje – og energidepartementet
Postboks 8148
0033 Oslo

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET	
041 1944-193	
DATO - 2 MARS 2005	
AN	EKSP.
521	

Troms Kraft Produksjon AS

9291 Tromsø

Tlf.: (+47) 77 60 11 00
Fax.: (+47) 77 60 11 89
Internett: www.troms-kraft.no
Besøksadr.: Evjenvegen 34
Bankgiro 4750 11 55965
Org.: 979 152 116

Deres ref./Your ref.:

Deres brev/Your letter.:

Vår ref./Our ref.
170/Est
Tromsø 28.02.05

HØRINGSUTTALELSE NOU 2004:26 HJEMFALL

Det vises til departementets utsendelse av 01.12.04 hvor en ber om uttalelse på ovennevnte utredning.

Styret i Troms Kraft AS har på møte 25.02.05 behandlet saken og gir følgende uttalelse:

Vassdragene representerer fornybare og evigvarende ressurser av stor nasjonal verdi, både økonomisk og miljømessig. I dag er kraftproduksjon den viktigste økonomiske utnyttelsen. Vannkraften utgjør 99 prosent av kraftproduksjonen i landet, og er av grunnleggende betydning for verdiskapingen og velferden. Halvparten av Norges vannkraftanlegg eies av kommuner og fylkeskommuner.

Etter vår vurdering dreier hjemfallsaken seg primært om spørsmålet om hvem som skal eie våre vannkraftressurser, både på kort og lang sikt.

Regjeringen v/ OED har lagt opp til en markedsåpning av kraftproduksjon og fallrettigheter. De ønsker å møte ESA for bedre harmonisering med EØS-avtalen, og de mener at det vil føre til effektivisering og kapitalinnsprøyting i kraftsektoren. Det er imidlertid store konsekvenser av en slik endring. Innføring av hjemfall for offentlige krafteiere kan føre til et "salgsras" eller virke salgsfremmende: "Likt hjemfall kan utløse salgsras. Så klar eiernøytralt hjemfall som myndighetene legger opp til, åpner opp for omfattende strukturendringer i norsk energiforsyning. Fritt salg av kraftverk vil føre til færre og større enheter, med stort innslag av private og utenlandske eiere" (ECON, rapport 2002, gjengitt i fagbladet Energi)). Kommunal fattigdom forsterker denne effekten. I et system der anlegg synker i verdi mot hjemfallstidpunktet, vil det være attraktivt å selge.

Departementenes syn i utvalget står for en modell med nasjonal styring, og overføring av store verdier fra kommuner og fylkeskommuner til staten. Regionene mister styring og medvirkning i kraftproduksjon i fremtiden. Dette vil ha store konsekvenser for regionalt

og kommunalt næringsutviklingsarbeid. Utenlandske investorer vil komme inn i stedet for kommunalt/ fylkeskommunalt eierskap.

Det gjort lite for å utrede samfunnsmessige konsekvenser av endring i hjemfallordningen fra dagens regime. Utvalget har i veldig liten grad tatt dette opp i innstillingen

Styret mener at vassdragsressursene må undergis sterk offentlig styring og kontroll og at dette best oppnås med at hjemfallsinstituttet beholdes i en eller annen form i kombinasjon med sterkt lokalt og regional eierskap.

Styret er opptatt av at energiselskapene skal være sterke regionale kraftsentra og at det må tilrettelegges for langsiktig verdiskaping. Framtidig løsninger må tilfredsstillende følgende krav:

- *De må ikke skape press for dagens offentlige eiere til å selge sine eierandeler der det ikke gir reelle samfunnsmessige gevinster.*
- *Løsningene må ikke skape betydelige verditap eller gevinster for dagens eiere. Dersom verditap skapes, bør dette kompenseres.*
- *Løsningene må ikke skape effekter som hindrer samfunnsmessige rasjonelle omstruktureringer i bransjen, særlig omstruktureringer til det beste for regionene.*
- *Løsningene må initiere bruk av ny teknologi, effektivisering og reinvesteringer i kraftverkene. Dette både på kort og lang sikt.*
- *Løsningene må heller ikke innebære store verdioverføringer mellom ulike aktører, for eksempel mellom kommuner og fylkeskommuner til staten.*
- *Vårt Storting/Regjeringens tolkning av vannkraft som nasjonal ressurs og de reserverasjoner på dette ved inngåelsen av EØS-avtalen må fastholdes som en basis i saken. Hvis påtrykk fra ESA (EFTAs og EUs overvåkningsorgan) er den sterkeste grunnen til å endre hjemfallsordningen, bør dette bringes opp for EFTA-domstolen. I denne forbindelse er det viktig at EØS-avtalen ikke har tilbakevirkende kraft og at den dermed ikke påvirker kraftkonsesjoner gitt før 1994.*

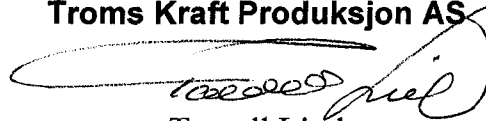
Styret er særlig skeptisk til en modell som medfører at hele verdien i norsk kraftnæring overføres mellom ulike aktører under en svært kort periode, slik et totalhjemfall kan medføre. Dette skaper en situasjon med stor usikkerhet om framtidig struktur i næringen, små muligheter for norske aktører til å være med videre, samt verdioverføringer som kan skape betydelige økonomiske effekter.”

På denne bakgrunn vil en gå inn for en modifisert **Transaksjonsmodell:**

- Offentlige konsesjonærer beholder sine konsesjoner uten tidsbegrensning, inntil evt. salg.
- Transaksjoner mellom offentlige eiere må kunne skje uten utløsning av hjemfall.

- Salg av større andel enn negativt flertall til private, utløser hjemfall for hele anlegget, også over eierandeler som ikke selges.
- Utleiemulighet i konsesjonsperioden uten å miste eierrettigheter.
- 60 års konsesjonstid

Med vennlig hilsen
Troms Kraft Produksjon AS

Torvall Lind
styreleder

Eivind Steinholt
Adm.dir.